

2025/962

20.5.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/962 НА СЪВЕТА

от 12 май 2025 година

за сключване, от името на Европейския съюз, на Споразумението между Европейския съюз, Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия за финансов механизъм на ЕИП за периода май 2021 г. — април 2028 г., Споразумението между Кралство Норвегия и Европейския съюз за финансов механизъм на Норвегия за периода май 2021 г. — април 2028 г., Допълнителния протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Кралство Норвегия и Допълнителния протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Исландия

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217 във връзка с член 218, параграф 6, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като има предвид, че:

- (1) Продължава да е необходимо да се намалят икономическите и социалните различия в рамките на Европейското икономическо пространство и поради това следва да бъдат създадени нов механизъм за финансови вноски на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ и нов финансов механизъм на Норвегия.
- (2) На 20 май 2021 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия относно споразумение за бъдещите финансови вноски на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ за икономическото и социалното сближаване в Европейското икономическо пространство.
- (3) Финансовият механизъм на ЕИП за периода май 2021 г. — април 2028 г. (наричан по-нататък „финансовият механизъм на ЕИП“) и финансовият механизъм на Норвегия за периода май 2021 г. — април 2028 г. (наричан по-нататък „финансовият механизъм на Норвегия“) ще допринесат за намаляването на икономическите и социалните различия в Европейското икономическо пространство и за укрепването на отношенията между членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ и държавите бенефициери.
- (4) Финансовият механизъм на ЕИП отразява ползите, извлечени от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ от тяхното участие във вътрешния пазар, и е съобразен с целта за настръчаване на непрекъснатото и балансирано укрепване на търговските и икономическите отношения между всички договарящи се страни по Споразумението за ЕИП в съответствие с член 115 от Споразумението за ЕИП.
- (5) С финансовия механизъм на ЕИП и финансовия механизъм на Норвегия се установяват специални процедури, които повишават ефикасността на изпълнението и на консултациите с държавите бенефициери. По-специално, както финансовият механизъм на ЕИП, така и финансовият механизъм на Норвегия предвиждат консултации с Комисията на стратегическо равнище по време на преговорите по меморандумите за разбирателство между държавите донори и държавите бенефициери. В тях също така се предвижда редът, по който Комисията да предоставя помощ на държавите бенефициери при консултациите относно разпоредбите за прилагане на механизмите. Тези предпазни мерки ще допринесат за ефективното и навременно прилагане на механизмите, като същевременно се отчитат изцяло нуждите на държавите бенефициери и значителните трудности, които те могат да срещнат при прилагането на финансовите механизми, включително във връзка с общите ценности и принципите на зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и зачитането на правата на човека. В това отношение следва да се обърне внимание на правото на държавата бенефициер да бъде изслушана, когато става въпрос за мерки като спиране на плащанията и възстановяване на средства.

⁽¹⁾ Одобрение от 2 април 2025 година (все още не публикувано в Официален вестник).

- (6) Като се има предвид, че финансовият механизъм на ЕИП ще бъде добавен като допълнителен протокол към Споразумението за ЕИП, Съюзът може, в съответствие с приложимите процедури съгласно Договорите, да отнася споровете относно тълкуването или прилагането на допълнителния протокол пред Съвместния комитет съгласно член 111 от Споразумението за ЕИП. В съответствие с член 89 от Споразумението за ЕИП Съветът на ЕИП може да разглежда всеки въпрос, който поражда затруднения.
- (7) Действието на специалните разпоредби относно вноса в Съюза на някои видове риба и продукти от риболов с произход от Исландия и Норвегия, установени в допълнителните протоколи към съответните им споразумения за свободна търговия с Европейската икономическа общност, изтече на 30 април 2021 г. Тези специални разпоредби бяха подложени на преглед в съответствие с член 1 от посочените допълнителни протоколи. Ето защо, наред с преговорите относно бъдещите финансови вноски и като част от всеобхватно пакетно споразумение, на 20 май 2021 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори по споразумение за достъп до пазара на риба и продукти от риболов с произход от Исландия и Норвегия.
- (8) Замяната на съществуващите финансови механизми с нови механизми, които се отнасят до различни периоди, различни по размер финансови средства и различни разпоредби за изпълнение, както и подновяването и удължаването на прилагането на отстъпките за някои видове риба и продукти от риболов, които бяха част от всеобхватен пакет от преговори, в своята цялост представляват съществено развитие на асоциацията с държавите от ЕАСТ, членуващи в ЕИП, което обосновава прилагането на член 217 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (9) В съответствие с Решение (ЕС) 2024/2604 на Съвета ⁽²⁾ споразуменията и допълнителните протоколи бяха подписани в Брюксел на 12 септември 2024 година при условие за тяхното сключване. Посочените споразумения и протоколи следва да бъдат одобрени от името на Европейския съюз.
- (10) В съответствие с Договорите Комисията следва да изрази съгласието на Съюза да бъде обвързан от споразуменията и допълнителните протоколи,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Споразумението между Европейския съюз, Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия за финансов механизъм на ЕИП за периода май 2021 г. — април 2028 г., Споразумението между Кралство Норвегия и Европейския съюз за финансов механизъм на Норвегия за периода май 2021 г. — април 2028 г., Допълнителният протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Кралство Норвегия и Допълнителният протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Исландия се одобряват от името на Европейския съюз ⁽³⁾.

Член 2

Комисията посочва лицето(ата), упълномощено(и) да депозира инструментите за одобрение от името на Съюза съгласно член 3 от Споразумението между Европейския съюз, Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия за финансов механизъм на ЕИП за периода май 2021 г. — април 2028 г., член 11 от Споразумението между Кралство Норвегия и Европейския съюз за финансов механизъм на Норвегия за периода май 2021 г. — април 2028 г., член 5 от Допълнителния протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Кралство Норвегия и член 4 от Допълнителния протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Исландия, за да изрази съгласието на Съюза да бъде обвързан с тези споразумения и протоколи ⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Решение (ЕС) 2024/2604 на Съвета от 25 юни 2024 година за подписване, от името на Европейския съюз, и временно прилагане на Споразумението между Европейския съюз, Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия за финансов механизъм на ЕИП за периода май 2021 г. — април 2028 г., Споразумението между Кралство Норвегия и Европейския съюз за финансов механизъм на Норвегия за периода май 2021 г. — април 2028 г., Допълнителния протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Кралство Норвегия и Допълнителния протокол към Споразумението между Европейската икономическа общност и Исландия (ОВ L, 2024/2604, 8.10.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2604/oj>).

⁽³⁾ Текстовете на споразуменията и на допълнителните протоколи са публикувани в ОВ L, 2024/2600, 8.10.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2600/oj>; ОВ L, 2024/2601, 8.10.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2601/oj>; ОВ L, 2024/2602, 8.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2024/2602/oj; ОВ L, 2024/2603, 8.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2024/2603/oj.

⁽⁴⁾ Датата на влизане в сила на споразуменията и допълнителните протоколи ще бъде публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* от Генералния секретариат на Съвета.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му.

Съставено в Брюксел на 12 май 2025 година.

За Съвета

Председател

B. NOWACKA
